

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Az adótörvény.

Az adófizető mindég gyanakodó. Mikor az államélet egész vonalán és évek óta azon dolgozik a kormány, hogy imvestál, fizetéseket rendez, állásokat kreál, intézményeket létesít, új feladatokba kezd, akkor még a Herkópaternak se fogja elhinni, hogy ez a sok kiadás, állandó teheremelkedés nem jár nagyobb adózással. A sanda gyanú, hogy a 15 év óta napirenden levő új adótörvény egy kicsit arkimedesi csavar is lesz a polgároknak, kétségtelenül megvan mindnyájunkban.

Nem is az a szerencsétlenség, ha modern állam a régi költségvetésének keretében meg nem marad, hanem az a baj, hogy szembe vagyunk állítva valamennyien és az adómorál szent nevében ganusítgatjuk egymást. Az a baj, hogy míg gyarló emberek lesznek, akik mindent helyesnek a maguk szemüvegén át látnak: addig becsületes és igazságos adótörvény és adó-kivetés mindenki meglegedésére nem lesz. A múltban az volt a baj, hogy ameddig a harmadik osztályú adóban az állam 10 százalékot követel bevallani, addig az állam maga kényszerítette az adófizetőt hazugságra. Mert tessék meggondolni, mit jelentett a múltban a 10 százalékos kereseti adó

és ennek egyéb járuléka az adófizetőre nézve. Egyszerűen oly tehernek az adófizetőre való háritását, amely alatt föltétlenül össze kellett roskadnia. Amíg az állam az évi keresetnek 10 százalékát követelte, addig becsületes bevallásról és adómorálról beszélni nem lehetett. Az adómorál ott kezdődik, hogy az állam az adófizetés teherbirását mindenkire igazságosan ossza el. Igaz, hogy egy kicsit mulatságos, egy kicsit cinikus, egy kicsit komisz dolog is, mikor olvassuk az előadói beszédet, amelyben többek között az is foglaltatik, hogy budapesti és vidéki ügyvédek 100 vagy 200 korona évi jövedelmet vallottak be, — még akkor is, mikor ezeket a kiáltó visszaéléseket hánytorgatjuk, még akkor is az államnak az adófizető polgárokkal való bánásmódjára gondolunk, arra, hogy a polgári becsületes ünnepi palástjában tisztességes vallomást akart, midőn az évi jövedelmek egyenes adóban 10 százalékát, amely járulékaival, a községi pótdadóval, a betegápolási adóval és egyéb elsorolhatatlan közterhekkel bizonyított kétszer annyira tehető, — követelt. Ezt bevallani igazság szerint nem is lehetett.

Nem kell senkitől kérdeznünk, hogy elavultnak tartja-e a régi adótörvényt, amely a harmadik osztályú kereseti

adóval megrovott polgárságtól jövedelmének egy ötöd részét kívánta bevallani. Valóban már nagyon megérett az idő, hogy igazságos adótörvény lépjen életbe, amelynek bázisa az legyen, hogy állapíttassék meg becsületesen minden egyes adófizetőnek évi összes jövedelme és megállapíttassék a kis egzisztenciák adómentes lét-minimuma, a módosabbak, a nagyobb jövedelemmel bírók viseljék progresszív módon az állami kiadások terheit, a többiek is e terheket jövedelmük arányában. Szükség volt erre a törvényre, mert valóban a régi törvénynek számos olyan kibuvó helye van, ahol az adót nem fizető kényelmesen átsiklottak és az államkiadások terheit átengedték azoknak az *adóalanyoknak*, akik viszont igenis közeli keze-ügyében voltak a fiáncoknak.

Megszűnt az az idő, amikor a nép hangulatával egészen biztosan lehetett játszani, ha a demagógia elkiáltotta a »nem fizetünk adót!« sokszor hangzott kortes jelszót. Ma már nincsen olyan falusi népköri tag, aki elhinné, hogy akármelyik állam fenntarthatná intézményeit adófizetés nélkül. Tudatában van mindenki, hogy az állam méltán szed adót a polgároktól, mert intézményes alkotásokat ad vissza s oly intézményeket, melyek az állam-polgárok jövedelmét fokozzák és így

Messina.

Ezelőtt három évvel voltam Messinában. Utitársam jó ismerőse ennek a lapnak is, ámbátor csak a negyedik oldalon kéri a közhögő, a rekedtségben szenvedő olvasókat, hogy csak azt a pemete cukorkát vegyék meg, amire ez a szó van írva: Réthy. Réthy Béla békéscsabai gyógyszerész volt az utitársam, a legjobb és legszellemesebb emberek egyike, akiket az életben megismertem. Egy Lloyd teherhajón indultunk el. A szöke Adrián mentünk és a rozoga, öreg Adrián ültünk. De min a két Adrián jól viselt magát, a tenger is, a hajó is. Az alatt a hat nap alatt, amíg a kirakodó-berakodó hajó út tartott, a tenger oly szép sima volt, mint egy fiatal leánynak márvány karja. Ezek a teherhajók nem távol a partoktól igyekeznek céljuk felé, így Barletta, Molfetta, Riton-tó, Bari és egyéb, a fűszerkereskedők előtt ismeretes datolya és mazsola szállító export helyek úgy tűntek fel egymás után, mint a színházi hátsó függöny képeivel. Legtöbb ebből a szép képből az azur kék ég, melynek peremén a kis olasz városkák kupolás házaí úgy festettek, mintha festő kanyarította volna oda őket.

Közel voltunk az otrantói öbölhöz, amikor a világ legsivárabb tájéka tűnt fel előttünk: Calabria. Nehány hónap előtt itt volt a rémesen pusztító földrengés, mely átható fáj-

dalom kitöréseivel betöltötte egész Európát. Részvétellel tekintettünk a sötét fekete sziklatömegre s legalább a partokról az az impresszió volt, hogy itt aligha veszett el ember élet. Hogyan is élhetne meg? Csak Szendrőtől délre, az Aldunán, a szerb partokon láttam életben ekkora sivárságot. A vegetációnak sehol semmi nyoma, talán a partokon túl más világ van, mert itt a partokon emberi élet alig képzelhető.

A jóni tengernek neki vágva, — a távol szemléletébe merülő barátom és én valami rendkívülit megkapva kiáltottunk fel.

— Micsoda rendkívüli hegy lehet az?
— Úgy ül, mint trónusán a király.
— Ez csak az Aetna lehet, — mondta barátom.

— De hisz az lehetetlen, a messinai szorosba még csak 24 óra múlva jutunk. Am semmi kétség: az Aetna volt ez a robusztus hegy óriás, 3600 méter magas ormával felnyulva azokba a régiókba, ahol már még az örökzöld hazájában is csak hó van. S fenséges magasságában egykedvűen pipázott az öreg. Alatta felhők kovályogtak, de az óriást az nem zavarta. Egy fölötté álló felhődarabnak küldözgette füstjét, mely aztán a felhő foszlányokban veszett el. És olvastuk a modern hangulatnak rontópáljában, a a Beadekkerben, hogy a tisztelt öregnek kegyetlen tréfiái vannak. Hatszáz évvel ezelőtt 400 falút, várost döntött romba, mikor a

pipájára jobban rágyújtott. Olvastuk a Beadekkert és elvonult lelki szemünk előtt Herkulanum és Pompéi kétszázszoros nagylás-ban. Ily hangulatok között értünk a messinai szorosba, ekkor már két földnyelven, a csizmasarkon feltűnt Reggió, a kedves scilla a tengerészek ismert réme mellett Messina. Valami sötét ködereszkedett le. Olyan volt, mint egy özvegyi fátyol. Ez a rút feketeség körülölelte Messina városát s láttunk belőle valamit, hiszen úgy is egy földnyelv takarja el a kíváncsi idegen előtt. Egymásra néztünk.

— Mire gondolsz, — szóltam barátomhoz.
— Arra, hogy vajon ez a főséges öreg — az Aetnára mutatott, — nem söpri-e majd el sokad magával még a mi életünkben ezt a két várost.

— Megdöbentem. Csodálatos: egyet gondoltunk. Ez a fekete köd, mely lassan szétterjengett az egész öbölben, vajon nem-e a facies hippokratika? A halál jele. Nem tudtam akkor ennek a gondolatnak szomorú hangulatából kikötkenni. Pedig az öreg Adrián már füttyentett és Délolaszország jellegzetes, hangos zsvaja előre tört a kikötőből.

— A földrengés nemcsak 150.000 embert tett hajléktalanná, hanem az olasz nagy kikötők számát eggyel apasztotta. Soha sem felejttem az öszvér fogatok százait, a málna hordók sűrű és piszkos tömegét, a parton ögyelgő fényes reverendákba (a fényesség a,

képessé teszik az adóterhek könnyű viselésére. Minden állam, mely azért emeli vagy rendezzi az adót, hogy polgárainak intézményes alkotásokat nyújtson, amelyek az állampolgárok boldogulását célozzák, csak a legnagyobb dícséretre méltó. Olyan adótörvény, amely kivétel nélkül mindenkinél legteljesebb tetszését elérje, olyanra nem számíthatunk soha. De nem számíthatunk arra sem, hogy az egymásra utalt társadalmi osztályok valaha kibéküljenek a közterhek bármennyű áthárításában, ameddig különféle életpályák és különféle jövedelmek lesznek. Az a törvényjavaslat, mely nyolc részből áll és melyet meg lehetős idegességgel tárgyal a törvényhozás, — hosszú időközön át készült és kétségtelenül át van itatva az új szociális élet tartalmával. Nem szakít egészen a régi rendszerrel, nem mer francia mintára, a tiszta jövedelem bázisára lépni, de kétségtelen, hogy a progresszivitás felé halad, a létminimumot megállapítja, tetszik nekünk, hogy a külföldön huzamosabban tartózkodók adóját háromszorosa emeli, ezenfelül anem altruisztikus alapon álló közkereseti és részvénytársaságok adójának kirovásánál is, tegyük hozzá, igazságos mértéket tart.

Remélni lehet, hogy a tárgyalások során az adóköteles jövedelem tételesen meg fog határozatni és így a tényleg be nem folyó jövedelem nem fog megadóztatni, ami szertelen igazságtalan lenne. Azt hisszük, világosabb szövegezést nyerünk az adó ki puhatolásában s a névtelen feljelentések teljesen negligáltak. Könnyíteni fognak a több gyermekkel bíró családok adóterhein és rekompenzálni fogják a községek, amiért az állami adókat beszedik.

Úgy látszik, az egyenlő teherviselés elve mégis eleven valóság lesz s az adómentességek kedvezményei, valamint az adó *nem* fizetés sok szédelgése végre megszűnnek.

Egyébként pedig valljuk azt, hogy a legjobb adótörvény igazságosan és

becsületesen csak akkor megy át az életbe, ha az adókövetés minden funkcionáriusát az az akarat hatja át, hogy az államnak egyetlen polgára se viseljen nagyobb terhet, mint amennyit évi jövedelme, kereseti viszonyai szerint megbir s ha az adó az évi jövedelem szerint igazodik.

X. X.

Víz és világítás.

Visszatérünk városunknak erre a nagyon jelentős, nagyon fontos kérdésére, amelynek megoldását Eitner Zsigmond megindította.

Abban legutolsó analfabéta polgárunk is osztozik, hogy Sümegen súlyos vízmizéria uralkodik. Érezzük ezt mindnyájan, szinte az esztendő mindegyik szakában. A mizéria megszüntetése végett évek óta egyre-másra ásták drága pénzen a köz- és magánkutakat, de evvel a bajon segíteni nem lehetett. Ha beáll a száraz időjárás, egyik kút a másik után mondja föl a szolgálatot. Ilyenkor a magánkutak gazdái sorra zárják el a kútjaikat, eltöltik a vízfordást jó barátaiktól is, mert arra a csekély összeszürenkedő vízre a maguk háztartásának is szüksége van. Ilyenkor azután a harmadik-negyedik uccába is el kell járni vizért s mivel a kutak ugyancsak vékonyan adják, hát a háziasszony olyan takarékoskosságot folytat a vízzel, hogy akármelyik uzsorásnak is becsületére válnék.

Ez azután erősen beleütközik az egészségbe. Először a kutak nem adnak tiszta jó vizet, másodsor mindennel lehet takarékoskodunk, de ha a vízzel takarékoskodunk kell, ez már a tisztaság és egészség hátrányára esik.

Vajon nem a víz oka e, hogy Sümegen természetes szaporodás alig van. Évek folyamán ez a szaporodás nem ütötte meg a tízet. A múlt évben is csak 24 volt, ez 5500 lakost számítva, 0.4 százaléknak felel meg. Ez az országos szaporodásnak alig több harmadánál, holott Sümeg másként hegyes, erdővel, szőlőkkel körített, magas, egészséges helyen emelkedik.

Emellett álmodnunk sem szabad, hogy valamelyes gyárat, ipartelepét idehozhassunk, amíg víz nem lesz. Pedig ez a községek fő élető ereje, amely vért (pénzt) visz a társadalom valamennyi rétegébe. Más községek törlik magukat egy-egy vállalat után, mi le vagyunk szögezve, mozdulunk sem lehet, mert nincs víz.

Hát a világítás?

Világításunk van. Piripócsnak, Kutyabagosnak vagy Szilasbáhnak is van. Azt hiszem, a miénk se különb. A zalamegyei városok már mind berendezkedtek villamos világítással, egy-egy város számot tevő összegekevéig zsebre évenként a házilag kezelt villamos világításból, nekünk még mindig néhány pislogó petróleum lámpánk küzködik az éjszaka sötétjével. Persze szegény és tehetetlen a város. Azért volt ügyes gondolat, hogy a vízvezeték kérdésével a villamos világítás kérdését is oldjuk meg, kapcsolatban vele nevezetesen kevesebbe kerül.

Egy csapásra megoldódnék a közvilágítás kérdése. És a magánvilágításé. Sulba kerülne a bűzös, az egészségrontó petróleumlámpák s rendelkezne a legideálisabb világítással, amelyet eddigelé a tudomány produkált.

Azonban a villamos világításról beszélve ne feledkezzünk meg egy másik fontos oldalról sem a villamos vezetéknél. A hajtórőről. A munkaerőnek, az időnek és pénznek micsoda nagy megtakarítása az, mikor a kisiparos a műhelyében bekapcsolja gépét az áramba s hajrá! megy a munka, mint a parancsolat, anélkül, hogy testi erejét kicsigázná.

De minek is irunk mi erről ennyit!? Mind ez belevésődött régen a köztudatba. De eddig nem volt mozgató erő. Tespedtünk és nyögtünk. És panaszkodtunk.

Most azután elhangzott a szózat. Erős és biztos kéz fölrazott a tespedésből. Tette szólította a város polgárságát.

A szózatra megindult a mozgalom. Egyesek, többen, sokan meleg szeretettel karolták föl a fontos kérdést. De sajnos tapasztaljuk, hogy ellenkezően vannak egyesek, többen, sokan olyanok is, akiknek lsten módot adott rá, van miből, — meg a vállalatnak is legnagyobb hasznát látnák részint közvetlen, részint közvetve, de becsukják a kassza száját s legfőleg a kis lájbi zsebjebe nyúlnak bele nem az ügyért magáért, hanem csak úgy tessék-lássék, a híréért, nevéért, mert hát éppen ki nem bírhatnak a dolog alól.

Engedelmet, ezt a nagy kérdést így megoldani lehetetlen.

Érthetetlen is ez a begombolkozás. Az a vállalat csakis akkor indul meg, ha a befektetett tőke tisztas kamatját meghozza. Anynyit legalább is, mint amennyit a takarékpénztárak adnak. Többet is. Tehát a részvények ára nem marad meddő, holt tőke. Meghozza okvetlen gyümölcsét is, de sokaknak a közvetlen kamat sokszorosát hajlja meg közvetve, más uton-módon, a gazdasági élet, a forgalom, a fogyasztás emelkedése által.

Tehát — nem több áldozatkésztséget, mert erre nincs szükség — hanem több érzelket, érdeklődést és több támogatást e nevezetes ügy iránt.

Tudjuk azonban azt is, hogy irásunkat elolvassák és elfeledik. Éppen azért kérjük az intéző bizottságot, hogy a részvények gyűjtésével párhuzamosan kezdjék meg a fogyasztók gyűjtését is. Uccáról uccára irassák össze: ki-ki mennyi évi hozzájárulást biztosít a víz használásáért és hajlandó-e bevezettetni a villamos világítást.

Evvel azután talán meg lehet győzni és jobb útra téríteni azokat is, akik ma módjuk lévén és mégis oly nagy szűkkebltséget tanusítanak az ügy iránt.

Ma, mikor 6—8—10 korona kútbérekét fizetnek, vödröt, kötelet pazarolnak, a kút mellett időt pocsékolnak és vizet — még sem kapnak, szinte biztosnak látszik, hogy a megfelelő fogyasztást túlon-túl jegyzik s evvel a nagy vállalat életrevalóságát dokumentálják.

Kérjük még egyszer ezt az életrevalóságot a polgárságtól is a vállalat iránt.

— Az állandó választmány gyűlése.

A február hó 8-án tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésben felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány ülése fél 10 órakor a megyeháza gyűléstermében lesz.

öregség és huzamosabb használat következménye volt a reverendákon) kiöltözött piros, rózsaszín, fehér harisnyákban lévő papok nagy csapatait, melyekkel, — úgy vettem észre, Dél-Olaszország kellelénél többel van megáldva.

A mi hajónk deszkát és épület lát rakkott ki, amely valahol a csiki havasokban termeltetett, volt néhány óránk s elhatározzuk, hogy megnézzük a várost, mely nemcsak azért érdekes, mint általában minden sicíliai város: nyüzsgő, eredeti, lármás, rendkívül izgatott, meglehetősen piszkos lakosai mián; hanem érdekes a XVI. századból való Angelo Montorsoli által készített közkútjáról, mely szobrokkal és reliefekkel ékes. Igen szép lát-nivalónak ígérkezett a 900 esztendő Annunziata dei Catalani normann templom, a máltai lovagrend háza, mely ma prefektuál szolgál és melyről a lapokban olvassuk, hogy elég épen maradt. Hanem a többiek? Romhalmaz és szemét teleppé vált. A hajóból kilépve, megindultunk a városba. Néhány piszkos albergó volt mindössze a parton s az egyikből két gyanús sicíliai betörő férközött hozzánk, sugdosva, jelentősen pislogva össze.

— Visszamentünk a hajóra s megkérdeztük az öreg kapitányt, hogy mit gondol, a

két gyanús alak mit akar velünk? Az öreg azt felelte:

— Ha jól akarnak, maradjanak veszteg. Az egész városban nincs mit látni. Játszunk egy preferánszot.

Igy maradt el Messina megtekintése s így nem fogjuk mi látni többé ebben az életben Angelo mesternek gyönyörű kútját. Ha csak az a csodálatos erő, mely az olaszokban régi történelmi hagyományaik iránt van, nem képesíti őket, hogy az egész világ felbuzdult áldozatkésztséggel mindent úgy restauráljanak mint a rettenetes katasztrófa előtt Messina volt. Mert századok patináját visszaadni ujonan készült alkotásokra, — mesésen tudják az olaszok.

Egy kétségtelenül túlhaladott kérdés. Az nevezetesen, hogy Messina, hiába háborog még máig is a föld és hiába ijesztgeti őket, mégis ott fog felépülni, ahol ezelőtt állott. És ezt így motiválják: Minden háromszáz esztendőben bolondul meg méhében az öreg föld. Nem lehetünk oly érzékenyek, hogy öt generáció kereskedelmi boldogulásáért fel ne áldozzuk a hatodikot.

Biz ez cinikus dolog, de a nemzetgazdaság eféle elvekkal dolgozik.

Verner László.

A lakásinség és a városok.

A magyar társadalom számos panasza között nem a legutolsó helyet foglalják el a lakásinség miatt felhangzó sérelmek.

Ki hitte volna ezelőtt pár évtizeddel, hogy a még mindig mezőgazdasággal és közjogi sérelmek feszegetésével foglalkozó magyarságnak lesz egy folytonosan fejlődő és dráguló világvárosa, melyben a folyton szaporodó lakosság csak a legnagyobb áldozatok árán tud elhelyezkedni.

Ki hitte volna, hogy a folyton szaporodó városi lakosság is hasonló mizériáknak lesz kitéve a vidéken, amennyiben a városi népesség szaporodásával sem tud lépést tartani a közigazgatás a város fejlesztése terén.

Tagadhatatlan ugyan, hogy nagy haladás észlelhető mindenütt a városok fejlődésében: ámde nemcsak, hogy nem bírtak lépést tartani a lakosság szaporodásával, hanem a közegészség igényeitől messze elmaradtak.

A magyar közigazgatásra nézve rendkívül jellemző, amelyeknek nincs polgármesterük, rendezett tanácsuk, hanem mint megye székhelyek is, csak községi szervezetben maradtak, ahol az új házak adómentessége a legcsekélyebb.

Csodálatos, hogy a vármegyék be nem látták e tarthatatlan állapot káros voltát tisztviselőikre nézve is, akik alig kapnak lakást a községekben — hanem a vármegye még ellenszenvvel viseltetett a városok ellen, ha azok önállóságra törekedtek, sőt a községektől sem vette szívesen, ha azok rendezett tanácsú városokká akartak átalakulni.

Természetesen a városok fejlődése csak csökkent ily módon s a közigazgatás sem tanúsítván valami nagy érdeklődést, így azután hovatovább érezhetőbbek ennek rendkívül káros következményei. Ugyanis az egész kerek földön a magyar városokban van a legnagyobb lakásinség — és a halálzási statisztikában is mi vagyunk a legszerencsétlenebb első helyen, mi vagyunk, akik járványfészkeket építünk sáros, piszkos, ronda községeink, városaink alakjában, amelyek miatt pirulnunk kell, ha Ausztria szép, tiszta kis városait látjuk, ahol a közigazgatás első feladatának tekintik a közegészség igényeinek ellátását, gondozását.

Nálunk hogyan segítenek a lakásinségen és az általános vízvezeték, csatornázás, építés nehézségén?

Úgy, mint a hajdani fiskális világban, Verbőczy korában talán célszerű lett volna, de ma már ez a támogatás mit sem ér. Az állam ugyanis ad 6-10 — s a főváros némi mély uccában luxus építkezésekre hetvenévi házadómentességet, de ez csak kivétel és csak a fővárosnak használ. Némelyek azt ajánlják, hogy a főváros 4-5 házépítetéből csináltasson bérházakat. Egyik terv sem éri el a célt, hiszen Budapest lakossága évente husz-harmincezer lélekkel szaporodik, hányan meddig lesz elég segítség 3-4 bérház ennyi hajléktalan ember részére?

Tervezik azt is, hogy a városoknak nagyobb adómentességet adjanak. Ami ezzel sem érnek el a kívánt célt, ha nem alkalmazkodnak a közegészség követelményeihez is, meg a lakásinség arányához.

A székesfőváros területén ugyanis évente 20-25 ezer emberrel szaporodik a lakosság száma; új építkezések pedig ezzel elenyésző arányban történnek, többnyire régi házak helyére építenek, mert a törvény még ebben sem kedvezett a lakóknak, hanem a házi úrnak...

A mostani lakásinségen a főváros csak azzal segíthet, ha minden üres telken épített új házat s az harminc évi, aki lerombolt ház helyére épít, huszonöt évre adómentességet fog nyerni. Ha a ház a közegészség igényeinek meg fog felelni, nem pedig járványfészkek céljaira fog épülni, nedves pince lakásokkal.

A vidéki városokban szintén évi harminc és harmincöt évi kedvezmény lenne adandó, azzal a feltétellel, hogy csakis azokban a városokban ad az állam ilyen adókedvezmé-

nyeket, amely városok a vízvezeték, csatornázást, uccák és járók burkolatát, köz-kórházat, közfürdőt már létesítettek, vagy munkálatait már meg kezdték. Külömben pedig a többi ázsiai rondaságba süllyedt városra községre nézve csak marad a már szűkmarkú adómentesség.

Az állam mit veszít? A silány új építkezések után husz évig néhány százezer koronát. És mit nyerne? Azt, hogy mintegy ötszáz város, község óriási beruházásokat, milliárdokat fordítana közhasznú építkezésekre, s így mintegy varázslásra Európa legszebb, legvirágzóbb városai fejlődésnek rondságukról ismert járványfészkeink, városaink, községeink helyén, amelyek ipara, kereskedelme már egy év leforgása után többszörösen visszatértené hamarosan azt az adóösszeget, amelyről tíz év múlva lemondana az állam a házadó címén az építkezés, ipar fellendülése és a nagy halandóságnak kitett adófizetők lakásinségének orvoslása céljából. Mert hogy ezen a két nagy kérdésen segítve lenne, az bizonyos.

Az orvosok, mérnökök feladata, hogy ez az eszme megvalósuljon.

Hollósy István dr.

Adakozás

az ajkai elpusztult bányászok családjai részére.

Első sümegi mész- és téglagyár	10 K	Epstein Ödön	1 K
Hettyey Endre	3 K	Scholtz Károly	1 K
Hettyey György	3 K	Fischer Ignác dr.	1 K
Horváth Mihály	2 K	Márkus Ignác	1 K
Szűcs Zsigmond	2 K	Úr Pál	1 K
Szecsődi Lajos	1 K	Scheiter József	1 K
Korein Jenő	1 K	Pap József	1 K
		Kazár Minó	1 K
		Összesen	30 K

Mult számunkban kimutattunk 76 K 50 f.

Főösszeg 106 K 50 f.

Ez összeget az 1164. számú postautalványon elküldöttük Koller Sándor vezprémmegyei alispánnak. További adományokat szívesen követtünk.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Várady Károly, a székesfehérvári kerület főigazgatója tegnap az állami reáliskola megvizsgálása végett Sümegre érkezett.

— **Előléptetés.** A földmivelésügyi miniszter Zala vármegye gazdasági felügyelőjé, Flandorfer Ignácot a IX. fiz. fok 3. osztályába léptette elő.

— **Magyar név.** Schwarz Dávid lesence-tomaji illetőségű nagykanizsai lakos és kis-korú József fia vezetéknevét *Szigetire* változtatta.

— **A femimizmusról.** A reáliskola tanári kara által rendezett szabad előadások másodikja január 24-én volt az intézet tornatermében. Havas József tanár tartotta a femimizmusról. Hallgatóság nem nagy számban jelent meg. Úgy látszik, az ilyen kis város közönségét nem igen izgatja a mai társadalmi életnek ez a fontos kérdése. Havas a kérdést nagyon sok oldalról tárgyalta. Bemutatta a családi élet fejlődését, az ősidőktől napjainkig, ismertette a nő helyzetét a családban s egyedi családi, társadalmi, közgazdasági és politikai szempontból foglalkozott a femimizmus kérdésével. Fejtegetéseiben a legmodernebb elv hívének mutatkozott. Nagyon tartalmas fölvétel volt, amelyet a jelenlevők élénk figyelemmel hallgattak. De vajjon hány hallgató akad, aki osztja is az ő elhangozott modern elveit?

— **Halálozás.** Tiborcz István sümegi nyug. gazdatisztet súlyos csapás érte. Felesége, szül. Arkovich Karolin életének 59 ik évében f. hó 26-án elhunyt. Hosszú kinos szenvedéstől mentette meg a halál a megboldogultat. 28-án temették el nagy részvét

közben. Haláláról a következő gyászjelentést kaptuk:

Tiborczségi és Nemeshollósi Tiborcz István úgy a maga, mint anyósa özv. Arkovich Tamásné szül. Horváth Katalin úgy lánya Tiborcz Mariska és férje Stróbel Sándor s unokái Stróbel Marica és Sanyika s egyúttal az összes rokonság nevében is fájdalmas szívvel tudatja, hogy szeretett hitvestársa, a leány, felejtetetlen édes anyja, anyós és nagyanya Tiborcz Istvánné, szül. Arkovich Karolina úrnő f. évi január hó 26-án délután fél 2 órakor életének 59-ik boldog házasságának 37-ik évében hosszas szenvedés és a haldokló szentségének ajtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt. A boldogultnak hült teteme f. hó 28-án délelőtt 10 órakor fog a rom. kat. egyház szertartása szerint a halottas-háznál beszenteltetni s a sümegi sirkertben a boldog feltámadás reményében örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 28-án reggel 9 órakor fog a sümegi plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Sümegen, 1909 január hó 26. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik a bennünket ért súlyos csapás alkalmával részvétüket nyilvánították, vagy a temetésen megjelentek, ez uton is hálás köszönetet mond Tiborcz István.

— **Színház.** Színészek jönnek Sümegre. Az előadásokat február 3-án kezdik meg a Kisfaludy kaszinóban. A társulat még nem volt Sümegen, nem ismerjük, így róla bővebben nem írhatunk, Mindenesetre elevenebbé teszik farsangunkat azon a 12 estén, ameddig sümegi időzésüket tervezik.

— **A balatonparti vasút építése a télidőjárás ellenére állandóan folyik, különösen az épületek belső munkája. Az anyagszállító vonatok most már Tapolcától egész Bőrgöndjig közlekedhetnek. A napokban Almádtól Kénese felé is elkezdtek fektetni a síneket. Nemsokára elérnek a csittényi alagutig. A vonal megnyitásának határideje halasztást nem szenved, ment, mint halljuk, június 1-ére az összes munkálatokat befejezik és a vonalat átadják a forgalomnak.**

— **Petőfi és a bécsi magyarok.** Örvendezve tapasztaljuk, hogy a legnagyobb költő kultusza betölti a szíveket. Szokatlan nagy számban rendeznek mostanában Petőfi matinékat. Elüljár Petőfi műveinek népszerűsítésében a Petőfi Társaság tiszteletbeli tagja, Jászai Mari. Ujabbban, mint értesültünk, a bécsi magyar egyesület elnöke, zápori Regenhart Ferenc, továbbá ennek a körnek lelkes titkára Riszner Kázmér udvari titkár tették magukévá a Petőfi társaság által létesítendő Petőfi ház ügyét. A két lelkes magyar felhívására mozgalom indult meg, hogy a bécsi magyarság a Petőfi ház létesítésének céljaira minél szélesebb körű akcióba kezdjen. Meg akarja a bécsi magyarság mutatni, hogy bár élethivatása idegenbe vonja, szívében első helyet foglal az a magyar lantos, aki a hazaszeretetének Tírteusza volt. Teljes elismeréssel kísérjük a mozgalmat indító bécsi magyar urak fáradozását s igaz szívvel kívánjuk, hogy a költő muzeumának szépségéhez jelentékeny anyagi erővel siessenek testvéreink.

— **Táncmulatság.** A sümegi polgári önképzőkör könyvtára javára február hó 13-án zártkörű (családias jellegű) táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj: személyenkint 1 K. Tekintettel a mulatság családias jellegére, a résztvevők egyszerű ruházatban megjelenni sziveskedjenek.

— **Műkedvelő.** Zalamihályfán e hó 24-én Lugmayer Ferenc áll, elemi iskolai tanító rendezésével a falú ifjúsága egyesültük javára Tóth Edének *A falu rossza* című népszínművét adták elő. Az ifjúság értelmes, szép játéka, a rendező fáradozatlan buzgalma igazán kellemes élvezethez juttatta a nagy számban megjelent közönséget. Különösen kiütköztek a szereplők közül a műkedvelők általános színvonalon felül emelkedő kitűnő alakításukkal: Biró Anna, Móri Mihály és Sélley Gábor. A színelő-

adás végeztével a jelenlevők lelkes ovációban részéltették Lugmayer Ferencet, ki fáradságot nem kimélve szolgálja a népművelés ügyét. A szineloadás 100 K-án felül jövedelmezett.

— **Állami vásárlás a Darnay-Múzeum részére.** A múzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége érdekes kelta leletet vásárolt az államosítás alatt levő Darnay múzeum részére. A lelet legbecsebb darabja a nagyméretű 50—60 liter űrtartalmú kelta bronz üst. A lelethez tartozik egy becses hallstatti izlésű vastör, 13 darab különféle nagyságú kelta vas kés, egy bőrövön hordott csilingó kés, kelta borotva, 2 darab nyilhegy, 11 darab különböző alakú fenékösib. Becses az ostelepen lelt agancs, szarv- és agyargyűjtemény. Van közte szarvas, őz, antilop agancs, bölény szarvak vadkan agyarak. A tulok és bölényszarvak némelyike tüllöknek van elkészítve. A becses lelet már meg is érkezett és tavasszal az új múzeum öskori termében lesz kiállítva.

— **A lakáspénzért.** A helybeli állami tisztviselők f. hó 28-án elküldték kérvényüket a pénzügyminiszterhez, hogy Sümeget a VII-ik lakásbérosztályból előbbre helyezze. A kérvény alapos megokolással készült s a csatolt mellékletek teljesen igazolják, hogy Sümegen súlyos sérelem esett, amikor az utolsó osztályba helyezték.

— **A sümegi népbank** a múlt évben töltötte be fennállásának 36 ik évét. Az erről kiadott jelentés szerint a betét volt 758.041 K 33 f, a múlt évihez képest 70 586 K 33 fillérrel több. A váltótárca 1.021.292 K 77 f állományával 135.936 K 92 f többletet mutat a múlt 1908-cal szemben. A jelzálog kötvény 286.776 K 30 (+ 19.62696 f) a kezesekkel biztosított kötvény 29.079 K 23 f volt. A váltók lezártása 61.052 K 22 f emelkedést mutat. A forgalom 11.993.739 K 56 f volt, ez 22.242 K 96 f tiszta nyereséget hozott. (A tavainál 4.291 K 91 fillérrel több.) E nyereséget flosztására a következő javaslatot terjeszti az igazgatóság: A tartalékalapra 7500 K, 600 részvény után 23 koronával 13.800 K, a sümegi agkok házára 50, az önk. tüzoltó egyesületnek 30, az elemi, az iparos, a polgari leányiskolának, a realiska segítő egyesületnek, a vörös keresztgyűlésnek és az erzsébet nőegyesületnek 20—20, összesen 240 K, a szolgának jutalmul 102 K 96 f, atvitel új számlára 600 K. Az intézet részvényitkéje 120.000 K, tartalékalapja 92 500 K volt. Az évi közgyűlés február 6 án d. e. 10 órakor lesz az intézet helyiségében.

— **Vásár.** Zalaapátiban a márczius 31-re eső országos vásár márczius 22-én és az október 31-ére eső országos vásár október 29-én tartatik.

— **A tüdővész pusztítása hazánkban.** A belügyminiszter jelentése szerint 1906-ban Magyarországon tüdővészben elhalt 76 545 egyén. A magyar birodalmban 1908 augusztus havában gümőkórban elhalt 4985 egyén. A dunántúlban 696. Törvényhatóságok szerint csoportosítva a halálos esetek a következőképp osztoztak meg: Baranya vármegye 56, Pécs város 12, Fejér vármegye 48, Székesfehérvár város 6, Győr vármegye 19, Győr város 12, Komárom vármegye 40, Komárom város 1, Moson vármegye 19, Somogy vármegye 90, Sopron vármegye 70, Sopron város 5, Tolna vármegye 56, Vas vármegye 107, Veszprém vármegye 40, Zala vármegye 115. Összesen 696.

— **Pénzküldés Amerikából.** A belügyminiszter amerikai pénzek küldésére vonatkozóan a következő rendeletet adta ki:

Tapasztalat szerint az északamerikai Egyesült Államokba kivándorolt állampolgáraink pénzküldeményeiknek postautalvánnyal való hazaküldése helyett kisbankárok útján vagy ajánlott levelekben való pénzküldést veszik igénybe, minek következtében sok nehezen szerzett keresmény visszaélés szeréjává lesz s nem jut el rendeltetési helyére.

A pénzküldéssel foglalkozó amerikai kis vagy magánbankárok közül többben a hangzatos magyar bankár címen ajánlják szolgálataikat s minden eszközt felhasználnak, hogy a kivándoroltakat üzletük körébe vonják.

A legutóbbi időben több ilyen pénzküldéssel foglalkozó amerikai bankár károsította meg érzékenyen megbízóit.

A Zottki és Társa bankház ellen csőd-eljárás nyitott; Rutsek Péter bankár megszökött, bizonyos Majerchak I. C. nevű magán bankár pedig bűnös üzelméi miatt le lett taróztatva. E bankárokról bizott pénzek legnagyobb része teljesen elvesz.

Ajánlott levelekben küldött pénz pedig a hosszu uton kiderithetetlen módon könnyen elveszhet.

A pénzküldésnek egyedüli gyors, biztos és olcsó módja a posta utalvánnyal való pénzküldés. Minthogy azonban a kivándoroltak a pénzküldésnek ezt a módját, valószínűleg az amerikai forgalomban használatos postautalvány megkeresések (application for international order) formáságainak nem ismerése miatt mellőzik a m. kir. kereskedelemügyi miniszter is felkérte az Egyesült Államok postaigazgatását, hogy lássa el postahivatalait megfelelő utasítással arra nézve, hogy a kivándoroltaknak ezen postautalvány megkeresések kiállításánál segítségükre legyenek, megkönnyítik a postautalvány megkeresések kitöltését az Egyesült Államok postaigazgatásának az az intézkedése, olyan űrlapokat hoz forgalomba, melyek magyar utbaigazító szöveggel is el vannak látva.

— **A véros térképe.** Kell Dezső keszthelyi mérnök a város uccavonalait szabályozó térképet elkészítette s az államépítészeti hivatal kiküldötte, Puskás Kálmán kir. mérnök felülvizsgálta. A járás főszolgabírája a térképet jóváhagyta. Tizenöt napig közszemlén van.

— **Fogorvos Sümegen.** Vellner Gyula igen jó hírű veszprémi fogorvos, ki Tapolczán is állandó műtermet tart fenn a közönség legnagyobb megelégedésére, mint örömmel értesülünk, február hó 3-án Sümegre érkezik, és a nagyvendéglőben egész nap fogad. Igéretét bírjuk, hogy kellő párolás esetén minden harmadik hónapban eljön Sümegre, és így a művelt közönségnek alkalma nyílik, hogy állandóan egy szakképzett fogorvossal kezeltesse fogait. Ajánljuk a fogbajban és foghiányban szenvedő művelt közönség pártfogásába.

— **A középkori lakomák.** A középkori laboma a barbarizmus és a mesterkedés műve volt: asztal, padozat, serlegek virágokkal voltak díszítve, de rózsák övezték a vendégek homlokát is. Lakoma előtt és után illatos vizet hordtak körül kézmosásra. Az asztalnál úr és hölgy párosan foglalt helyet, közös tányérból ettek, közös serleghől ittak, villák nem lévén ismereteselek, újjakkal szedegették az ételt s szalvéták sem lévén, az ebreszba törölgették kezüket.

— **Cipótolvaj.** Schwarz Béla csabrendeki lakostól ismeretlen tettes 18 pár cipőt ellopott. A csendőrség nyomozza a tolvajt, de eddig siker nélkül.

— **A hű segéd.** Szijártó György sümegi szobafestő segédje, Heigl István Csabrendeken dolgozott Barca Lászlónál. Mikor a munkát végezte, gazdája nevében benyújtotta a 60 koronás számlát s a pénzt fölve. Ezt azután megtartotta magának s ebből 29 koronát Sümegen el is mulatott. Azután meg akart lépni Sümegről. Gazdája megneszelte a dolgot s följelentette a csendőrségnek. A csendőrök azután a vasúti állomáson mikor már vonatra akart szállani, elcsípték Heiglt s átadták a bíróságnak. Itt némi tagadás után beismerte tettét. A megmaradt pénzt a kamarában egy egérlukban rejtették el, ahonnan azután Heigl felesége előadta. A hűséges segédet 15 napra ítélte a bíróság. Az ítéletbe Heigl belenyugodott.

— **Tanoncnak** egy jó családból való 2—3 középiskolai osztályt végzett fiú lapunk nyomdájában felvétetik.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

Scott fele Emulsió-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatású az egészségre.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle ódszer védjegyet a halászi kértjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Szükségeiteinket a következő Kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-ucca

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BOHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak Gazdasági gépek Kiszalud-Szállóval szemben.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész. Kossuth Lajos-ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Épstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kárpitos és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női csipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és bútorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme. Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kiszalud-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GEZA beszálló vendéglője az Arany-báránnyal.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vészöladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmivelségi Minisztérium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres, fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca, (a Balaton mellett).

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízathatlan

kátrányos fedőlemezt.

kátrányos pépszalagot

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árúit

Würzburger Jakob, Sümeg

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. — Cím:

Szilcs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Eladó ház.

A plébániával szemben levő

Tomor-féle ház szabad kézből

eladó. Bővebbet özv. Lázár

Károlynénál.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály,
Felsőseged, Somogy megye.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomoréj-dalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító izű pilulákat, teákat, vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni, mert az

Inda-cukorka

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítményénél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megesszük 1 vagy 2 darabka Inda-cukrot, akkor bármily erős székrekedése is van, azt görcsök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőfögést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik tulságosan elhíztak és karcsubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemészte vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MINDENÜTTI!

Ara 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér.

Készíti: **BALÁZSOVICH SÁNDOR** sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerháza és székellyföldi gyógytermékeket feldolgozó szakközlaboratóriuma, **SEPSISZENTGYÖRGY.**

Középponti raktár: Budapest, VIII., József-ucca 35—37.

FOGORVOS!

VELLNER GYULA veszprémi fogorvos február hó 3-tól

kezdve Sümegen lesz és a nagyvendéglőben fogad. Kéri a művelt közönséget, hogy aki bármi néven nevezendő fogászati dologban szolgálatait igénybe óhajtja venni, már az első 3 napban jelentkezzék, hogy itt tartózkodásának idejét be tudja osztani és mindenkit lelkiismeretesen kielégíthessen.

Márkus Salamon Fia cég áruháza

Sümege, Kossuth Lajos ucca.

Nagy választék Zsorna-féle nyakkendőben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a téli és tavaszi idényre:
legujabbés legdivatosabb ruhakelmékből, posztó, flanel, Casan, blouzkelmékből, pargetok, vásznak, paplanok, ingek, nyakkendők, gallérok és kézelőkből. Nyaktűk, ing- és kézelőgombok, Clott alsóruhák és kötények.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek, függönyök a legjutányosabb árákon.

A nagyérdemű hölgyközönség kivánságának megfelelően, egyes ruháknak és blouzoknak való legfinomabb kelmékből, selymekből dús választéku raktárt tartok.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Sétabotok. Hazai gyártmányú eső- és napernyők.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak.